

Zasady prowadzenia seminariów dyplomowych na kierunku studiów:

dziennikarstwo i komunikacja społeczna.

Studia I i II stopnia (licencjackie i magisterskie).

Instytut Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa

Wydział Teologiczny, UKSW

**Dokument przyjęty przez Radę Instytutu Edukacji Medialnej i Dziennikarstwa
w dniu 20 marca 2017 roku. Obowiązuje od dnia ogłoszenia.**

Wstęp

Seminaria dyplomowe (licencjackie i magisterskie) należą do tej grupy przedmiotów podstawowych, na których obecność studentów jest obowiązkowa. Są to jedyne zajęcia prowadzone przez kilka semestrów i ich zaliczenie jest niezbędnym warunkiem dopuszczenia do obrony przygotowywanej na tym seminarium pracy dyplomowej. Przyjęta przez opiekuna/promotora praca dyplomowa, po pozytywnym zaliczeniu egzaminu końcowego, jest materialnym świadectwem ukończenia studiów wyższych i uprawnia do otrzymania odpowiedniego dyplomu.

W trosce o zapewnienie wysokiej jakości kształcenia uniwersyteckiego oraz odpowiedni poziom merytoryczny przygotowywanych prac licencjackich i magisterskich na kierunku „dziennikarstwo i komunikacja społeczna”, Rada IEMiD przyjmuje sprecyzowane poniżej zasady prowadzenia seminariów dyplomowych.

1. Wybór seminarium przez studenta

1. Student studiów I stopnia winien od II semestru II roku uczestniczyć w seminarium licencjackim i w ramach seminarium napisać pracę licencjacką. Deklarację o uczestniczeniu seminarium student podejmuje na II roku, najpóźniej do 31 marca.
2. Student studiów II stopnia winien uczestniczyć w seminarium od I roku i w ramach seminarium napisać pracę magisterską. Deklarację o uczestniczeniu seminarium student podejmuje w pierwszym semestrze, najpóźniej do 30 października.
3. Seminaria magisterskie prowadzone są przez nauczycieli akademickich posiadających tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. W wyjątkowych przypadkach, za zgodą Dziekana i po zasięgnięciu opinii Rady IEMiD, seminarium magisterskie może być prowadzone przez osobę posiadającą stopień naukowy doktora i dorobek naukowy w zakresie nauk o mediach i komunikacji społecznej.

Zalecenia i dobre praktyki

- Na pierwszym spotkaniu z kandydatami na seminarium omawiany jest profil naukowy seminarium i dotychczas prowadzone prace dyplomowe. Kandydaci są proszeni o przygotowanie wstępnego tematu ich zainteresowań naukowych w odniesieniu do profilu seminarium.
- Na drugim spotkaniu dokonywana jest selekcja kandydatów według dopasowania ich zainteresowań naukowych do profilu seminarium.
- Na trzecim ostateczna decyzja o przyjęciu na seminarium.

2. Liczba uczestników seminarium

1. Maksymalną liczbę studentów na seminariach dyplomowych ustala Dziekan i podaje do wiadomości przed rozpoczęciem danego roku akademickiego.
2. Student zapisuje się na seminarium dyplomowe u prowadzącego seminarium. W ciągu

siedmiu dni od wyznaczonego studentom terminu na deklarację o uczestniczeniu w seminarium naukowym (licencjackie – 31 marca, magisterskie – 30 października), prowadzący przekazuje do Dziekanatu listę uczestników seminarium dyplomowego.

3. W sytuacji, gdy prowadzący zajęcia przekroczy limit ustalony przez Dziekana, Dziekan wzywa prowadzącego do poprawienia listy uczestników seminarium dyplomowego i wyjaśnienia przyczyn przekroczenia limitu. Prowadzący zajęcia ma obowiązek poprawić listę i złożyć wyjaśnienia w ciągu trzech dni. Dziekan przydziela studentów wykreślonych z seminarium dyplomowego do innego seminarium dyplomowego, przy czym winno to nastąpić najpóźniej trzy tygodnie od daty wyznaczonej studentom na wybór seminarium.

3. Terminy zatwierdzania tematów prac dyplomowych

Temat pracy:

- 1) licencjackiej powinien zostać zatwierdzony do 30 maja na II roku studiów;
- 2) magisterskiej powinien zostać zatwierdzony do 30 maja na I roku studiów.

Zalecenia i dobre praktyki

- Dobrą praktyką wydaje się ustalenie tematu z seminarzystą w pierwszym semestrze zajęć na studiach II stopnia, czy też w pierwszym miesiącu na studiach I stopnia. Daje mu to więcej czasu na poznanie literatury przedmiotu i badania własne, jak również zapewnia pewien komfort naukowy - świadomość tematu i możliwości jego realizacji.

4. Określanie tematu pracy dyplomowej

1. Temat pracy dyplomowej powinien być zgodny z kierunkiem studiów: **dziennikarstwo i komunikacja społeczna**. Treść pracy winna dotyczyć zagadnień związanych z funkcjonowaniem rynku medialnego w Polsce i na świecie, dziennikarstwa, edukacji medialnej, komunikacji społecznej z wykorzystaniem funkcjonujących mediów oraz działań public relations.

2. Temat pracy powinien odpowiadać konkretnemu profilowi seminarium dyplomowego, dorobkowi naukowemu promotora oraz, w miarę możliwości, zainteresowaniom studenta.

Zalecenia i dobre praktyki

- Dobrze jest używać kluczowych słów na określenie profilu seminarium. Nie powinien on być zbyt szeroki, ani zbyt wąski, tak aby mogły się w niego wpisać możliwe zainteresowania naukowe seminarzysty.
- Dobrze, kiedy temat pracy wskazuje na podjęty problem naukowy, metodologię i źródła jego badania, z podaniem okresu tych źródeł.
- Przyjmuje się jako zasadę konieczność nie wykraczania tematów poza zakres kompetencji promotora i określony profil badawczy danego seminarium naukowego.

5. Procedura zatwierdzania tematu pracy dyplomowej

1. Podanie o zatwierdzenie tematu pracy dyplomowej i wyznaczenie promotora, napisane na komputerze, kieruje student do Rady Wydziału. Podanie powinno być zaaprobowane przez osobę wskazaną przez studenta jako promotor oraz przez kierownika katedry. Podania pisane ręcznie nie są przyjmowane przez Dziekanat.
2. Temat pracy dyplomowej zatwierdza właściwa Komisja Rady Wydziału.
3. Dziekan może wyjątkowo wyrazić zgodę na zmianę seminarium dyplomowego, o ile podanie zostanie zaopiniowane przez prowadzącego seminarium, które student zamierza opuścić, i prowadzącego seminarium, w którym student zamierza uczestniczyć. Zgoda na zmianę seminarium oznacza zgodę na zmianę tematu pracy dyplomowej. W takim wypadku, jeśli zmiana seminarium dokonuje się po terminie, podanie winno zawierać także informację o proponowanym temacie pracy dyplomowej.
4. Zmiana seminarium lub tematu pracy dyplomowej nie powoduje zmiany terminu ukończenia studiów.

6. Proces powstawania pracy dyplomowej

1. Praca dyplomowa jest pracą przygotowywaną samodzielnie przez jednego studenta pod kierunkiem promotora w ramach seminarium dyplomowego.
2. Promotor pracy kontroluje i nadzoruje proces zbierania materiałów oraz pisanie pracy dyplomowej, zatwierdza plan pracy oraz – po jej ukończeniu – całą pracę. Ostateczna wersja pracy musi zostać przedstawiona promotorowi przez studenta nie później niż 14 dni przed ostatecznym terminem składania prac.
3. Praca dyplomowa nie powinna być luźną kompilacją materiałów źródłowych, powinna zawierać istotny wkład własnej pracy studenta. Niedopuszczalne jest kopiowanie obszernych fragmentów pracy z innych źródeł, szczególnie z Internetu. Stwierdzenie popełnienia plagiatu dyskwalifikuje pracę oraz podlega odpowiedzialności prawnej.
4. Każde odniesienie się autora do źródeł musi być opatrzone przypisem. Przypisy mogą być redagowane według różnych systemów metodologicznych, ale ich przyjęta forma musi być jednolita w całej pracy. Przy przypisach, odwołujących się do Internetu, należy podać datę dostępu. Sposób sporządzania przypisów ustala student z promotorem.
5. Przygotowanie pracy dyplomowej powinno wykształcić u jej autora umiejętności:
  - 1) poszukiwania źródeł oraz adekwatnej literatury przedmiotu;
  - 2) posługiwania się językiem naukowym, uwzględniającą fachową terminologię; właściwą dla dziedziny nauki, w której mieści się dana praca;
  - 3) dostrzegania prawidłowości oraz związków przyczynowo- skutkowych;
  - 4) formułowania właściwych wniosków;
  - 5) posługiwania się adekwatnymi do założonych celów metodami pracy naukowej.

Zalecenia i dobre praktyki

- O formie przypisów decyduje promotor.
- Dopuszczalne są wszelkie inne formy cytowania, także wewnątrztekstowe (popularnie nazywane harwardzkimi), pod warunkiem, że będą one jednolite w całej pracy.

7. Struktura pracy dyplomowej

Praca dyplomowa powinna składać się z następujących części:

- 1) strony tytułowej
- 2) oświadczenia studenta oraz promotora o samodzielny napisaniu pracy przez studenta
- 3) spisu treści
- 4) (opcjonalnie) wykazu skrótów
- 5) wstępu
- 6) rozdziałów i podrozdziałów
- 7) zakończenia
- 8) bibliografii
- 9) ewentualnych aneksów i załączników wraz z ich spisami.

7.1. Spis treści

1. Spis treści winien dokładnie odpowiadać planowi pracy. Obejmuje on wstęp, tytuły rozdziałów i podrozdziałów, zakończenie, bibliografię i ewentualne załączniki oraz ich spisy. W spisie treści powinny także zostać podane numery stron, na których zaczyna się dany rozdział lub podrozdział.

2. Ewentualny wykaz skrótów powinien zawierać tylko skróty, które nie są powszechnie znane i używane. Można zamieszczać skróty dokumentów, tytułów czasopism, instytucji, czy inne, stworzone przez autora na potrzeby pracy.

7.2. Wstęp

Wstęp powinien zawierać (bez wymogu zachowania podanej niżej kolejności):

- 1) sprecyzowanie, jakiego tematu dotyczy praca, wyodrębnienie przedmiotu badania (najlepiej w formie pytań badawczych);
- 2) uzasadnienie aktualności i ważności tematu pracy;
- 3) prezentację dotychczasowego stanu badań w danej dziedzinie;
- 4) tezy pracy, których rozwinięcie lub potwierdzenie lub też obalenie stanowić będzie treść pracy;
- 5) określenie metody badawczej;
- 6) ograniczenia, którym autor podlegał lub podporządkował się w trakcie pisania pracy;
- 7) prezentację źródeł pracy;
- 8) inne wyjaśnienia;
- 9) krótką prezentację struktury i treści pracy i uzasadnienie jej konstrukcji

7.3. Rozdziały

Praca dyplomowa powinna składać się przynajmniej z trzech rozdziałów, stanowiących logiczną całość, z tym, że:

- 1) każdy nowy rozdział powinien zaczynać się na nowej stronie;
- 2) tytuł rozdziału lub podrozdziału nie może pokrywać się z tytułem całej pracy.

Zalecenia i dobre praktyki

- Dobrym rozwiązaniem jest przyjęcie układu trzech rozdziałów, w którym rozdział 1. dotyczy teoretycznych aspektów analizowanego problemu, rozdział 2. jest analizą problemu zgodnie z przyjętą metodologią i dobranymi źródłami, rozdział 3. - interpretacją wyników analizy w świetle przyjętej perspektywy teoretycznej.

- Jest to jedynie przykład możliwej struktury pracy dyplomowej. Zawsze wynika ona z podjętego tematu pracy, charakteru źródeł i przyjętej metodologii badań.

7.4. Zakończenie

Zakończenie pracy powinno zawierać wnioski wynikające z pracy i obejmować konkluzję, ocenę stopnia realizacji ustalonych celów oraz ocenę możliwości praktycznego wykorzystania wniosków płynących z pracy (tzw. walory aplikacyjne).

7.5. Bibliografia

Bibliografia powinna zawierać tylko te pozycje literatury, które zostały wykorzystane w pracy i odnotowane w przypisach. Pozycje bibliograficzne powinny być ułożone najpierw według rodzajów źródeł, a w ramach rodzajów źródeł – alfabetycznie. Bibliografia może być redagowana według różnych systemów metodologicznych, ale jej przyjęta forma musi być jednolita w całej pracy. Metodologię sporządzania bibliografii ustala student z promotorem.

Zalecenia i dobre praktyki

- Zaleca się następujący układ bibliografii: źródła, opracowania, literatura pomocnicza.
- Unikać kategoryzacji typu: strony internetowe. One mogą być zarówno źródłem, opracowaniem jak i literaturą pomocniczą.
- Innym rozwiązaniem wydaje się podział na: źródła, literatura przedmiotu i literatura pomocnicza. Zwłaszcza, kiedy źródłem pracy są materiały pochodzące z własnych badań empirycznych np. wywiady pogłębione w badaniach jakościowych. Stanowią one źródła pracy i ich wykaz powinien być ujęty w tej właśnie części.

7.6. Aneksy

Do aneksów i załączników zalicza się materiały, których zamieszczenie w tekście mogłoby spowodować pogorszenie przejrzystości pracy (wykresy, tabele, akty prawne, wzory ankiet, rysunki, fotografie itp.). Głównym celem zamieszczania załączników jest zachowanie ciągłości tekstu, tak by nie przerywać toku wywodu dodatkowymi materiałami. Każdy załącznik rozpoczyna się na nowej stronie. Strony załączników podlegają ogólnym zasadom numeracji pracy. Załączniki są zamieszczane zgodnie z kolejnością rozdziałów, do których się odnoszą. Przy każdym załączniku musi być podane źródło informacji. Umieszczone w pracy załączniki powinny posiadać odrębne spisy załączników, umieszczone za spisem treści. W spisie załączników zamieszcza się numer i tytuł danego załącznika.

8. Objętość pracy dyplomowej

Praca licencjacka powinna liczyć co najmniej 40 stron, zaś praca magisterska co najmniej 60 stron. Przez stronę rozumie się standardową stronę maszynopisu - 1800 znaków na stronie A4, 30 wierszy po 60 znaków w wierszu. W uzasadnionych wypadkach, za zgodą promotora, można odstąpić od wymogu minimalnej liczby stron pracy.

9. Formatowanie pracy dyplomowej

Sugeruje się następujące zasady dotyczące edycji pracy:

- 1) czcionka pracy to Times New Roman lub podobna o wielkości 13 punktów, zaś czcionka przypisu – 10 pkt;
- 2) odstęp między wierszami powinien wynosić 1,5 wiersza, między wierszami przypisów oraz bibliografii – odstęp pojedynczy;
- 3) sugerowana wielkość marginesów: górny, dolny, prawy – 2,5 cm; lewy – 4 cm;
- 4) tekst pracy powinien być wyjustowany, a dzielenie wyrazów włączone;
- 5) strony powinny być numerowane;
- 6) strona tytułowa powinna być uwzględniona w numeracji, ale nie umieszcza się na niej numeru strony.

10. Złożenie pracy dyplomowej

1. Student jest obowiązany złożyć pracę dyplomową do ostatniego dnia zajęć ostatniego roku studiów. Dziekan na wniosek promotora lub studenta, zaopiniowany przez promotora, może przesunąć termin złożenia pracy dyplomowej najpóźniej do 30 września.
2. Przyjęcie pracy dyplomowej przez Dziekana jest możliwe tylko po uzyskaniu akceptacji promotora.
3. Praca dyplomowa podlega ocenie promotora oraz jednego recenzenta, wyznaczonego przez Dziekana.
4. Jeśli promotor pracy magisterskiej nie posiada tytułu naukowego, ani stopnia naukowego doktora habilitowanego, wówczas recenzentem pracy może być jedynie osoba, która posiada tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

Wykaz prowadzonych w IEMiD seminariów licencjackich i magisterskich wraz z profilami tematycznymi będzie corocznie aktualizowany i dostępny na stronie Instytutu.

Podstawa prawna

Przy opracowaniu powyższych zasad uwzględniono Uchwałę Rady Wydziału Teologicznego UKSW z dnia 29 września 2014 roku w sprawie przebiegu studiów na Wydziale Teologicznym UKSW (z późniejszymi zmianami), a ściślej ujęte w niej przepisy dot. Przygotowania i złożenia pracy dyplomowej, § 8. - 14.